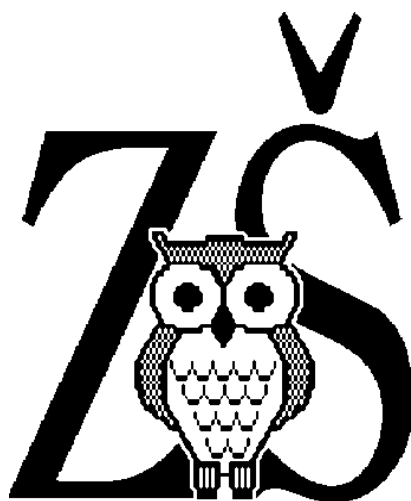

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro základní vzdělávání

ŠKOLNÍ DRUŽINA

Základní škola Karviná – Ráj Školská 432

I. Identifikační údaje

Název školního vzdělávacího programu:

Školní vzdělávací program Školní družiny Karviná-Ráj Školská 432

Předkladatel školního vzdělávacího programu:

Základní škola Karviná-Ráj Školská 432

Adresa školy:

Školská 432, Karviná-Ráj, 734 01

Právní forma:

právní subjekt od 1.1.1993 , příspěvková organizace

IČO: 48004545

IZO: 048004545

REDIZO: 600135969

Zřizovatel školy

Název:

Statutární město Karviná

Adresa:

Fryštátská 72/1, 733 24 Karviná-Fryštát

Kontakty:

č.tel.: 596 387 111

e-mail: www: <http://www.karvina.cz>

Platnost dokumentu:

ŠVP byl projednán ve Školské radě ZŠ Karviná-Ráj Školská 432 dne 22. srpna 2007.

Školní vzdělávací program Školní družiny Karviná-Ráj Školská 432 platí od 1. 9. 2007 s účinností od 1.9.2007.

Mgr. Iva Hefnerová
ředitelka školy

II. Obecná charakteristika

Školní družina se nachází v samostatné budově společně se školní jídelnou. Přejít z budovy školy do školní družiny je venkovním oploceným areálem školy. Školní družinu tvoří dvě oddělení s celodenním provozem.

III. Podmínky pro činnost

Začlenění

Družina patří ke škole sídlištního typu, která se nachází uprostřed sídliště v okrajové části Karviná – Ráj. Je umístěna v prvním poschodí samostatné budovy. V přízemí dané budovy se nachází školní jídelna s kuchyní.

Školní družina má dostatek vlastních prostorů. V posledních letech počet dětí klesá a je dostačující pro dvě oddělení.

Školní družina je centrálně vytápěna.

Školní družina není bezbariérová.

Další místnosti pro využití školní družiny

Protože je školní družina součástí školy, využívá odborné učebny pro svoji práci – tělocvična (venkovní hřiště), divadelní sál, kuchyňka.

Školní družina odpovídá hygienickým a zdravotním požadavkům.

Kabinety, sklady

Školní družina nemá samostatné kabinety ani sklady. Učební pomůcky jsou uloženy ve skříních v kmenových učebnách.

Šatny, hygienická zařízení

Školní družina má samostatnou šatnu v prostorech školní družiny. Šatna je uzamykatelná a od ostatních částí družiny je oddělena dveřmi. Šatna je vytápěna.

Školní družina má oddělené toalety pro chlapce a dívky. Toalety jsou vytápěny a jsou vybaveny teplou vodou na mytí.

Školní družina je vybavena vlastní lékárníčkou.

Psychosociální podmínky

Pracovní vztahy mezi pedagogy a vedením školy jsou řešeny na měsíčních poradách. Třídní schůzky s rodiči se konají dle potřeby.

Personální podmínky

Pedagogové školní družiny splňují podmínky stanovené zákonem 563/2004 Sb., pro pedagogické pracovníky.

Podmínky spolupráce s rodiči žáků

Pedagogové družiny se snaží o oboustrannou spolupráci s rodiči založenou na důvěře, vstřícnosti, spolupráci. Rodiče se podílejí na přípravě i organizaci akcí pořádaných družinou. O veškerém dění v družině jsou včas informováni – osobní pozvání, informace na nástěnce, leták.

IV. Organizace vzdělávání

Školní družina je určena prioritně dětem 1. stupně základní školy. V případě kapacitních možností mohou školní družinu navštěvovat i žáci 2. stupně.

V. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných

Pedagogové se snaží vytvářet optimální podmínky k rozvoji osobnosti dítěte, k jejich učení i ke komunikaci s ostatními a pomáhají jim dosáhnout co největší samostatnosti ať už u dětí se speciálními potřebami nebo u dětí mimořádně nadaných, nebo u dětí, které speciálně vzdělávací potřeby nemají. Cíle a záměry vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné.

Školní družina plně respektuje individuální potřeby a možnosti dítěte.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami jim plně přizpůsobujeme podmínky pobytu a učení ve školní družině. Tyto podmínky se snažíme zajistit a připravit ve spolupráci s rodinou.

VI. Charakteristika vzdělávacího programu školní družiny

Školní družina je základním článkem zařízení výchovy mimo vyučování. Školní družina není pokračováním školního vyučování, ani ho nikterak nenahrazuje. Hlavním posláním je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků. Vhodné střídání práce a odpočinku přispívá k odstranění únavy z předchozí školní činnosti, učí je ušlechtilé zábavě, pomáhá uspokojovat a rozvíjet kulturní potřeby a rozmanité zájmy žáků.

Mimo činnosti výchovně vzdělávací plní školní družina funkci sociální, tzn. dohled nad žáky po určitou dobu před nebo po skončení vyučování. Školní družina pracuje v kontextu dalších subjektů nabízejících aktivity mimo vyučování (zájmové kroužky, ZUŠ, apod.).

Vzdělávací program školní družiny vychází z koncepce Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

VII. Strategické výchovné a vzdělávací postupy

- * Upřednostňujeme hru a přes hru se dostáváme k činnostem výchovným a vzdělávacím.
- * Prostřednictvím hry v dětech navozujeme kladné emoce a vyvoláváme nové zážitky. Snažíme se, aby děti dosáhly kladného prožitku z pobytu v družině.
- * Činnost plánujeme v měsíčních cyklech, které operativně podle vnějších i vnitřních podmínek upravujeme.
- * Ve své činnosti upřednostňujeme krátkodobé projekty.
- * Důraz klademe na motivaci, která vede u žáka ke ztotožnění.
- * Dbáme na pozitivní klima v odděleních.
- * Prioritou je bezpečnost při činnostech.
- * Vedeme žáky k sebehodnocení svých činností.
- * Za dobrou práci dítě, skupinu nebo oddělení chválíme nebo odměníme.
- * Vedeme žáky ke skupinové – kolektivní spolupráci.
- * Při práci využíváme metody dramatizace.
- * Usilujeme o individuální přístup k dětem s poruchami chování nebo jinými specifickými potřebami.
- * Pozorujeme činnost dětí nadprůměrných a snažíme se jim vycházet vstříc v jejich nadání.

VIII. Kompetence

Klíčové kompetence představují cílové vztahy, k jejichž naplňování směřuje vzdělávání.

Kompetence k učení

Dítě pracuje s chutí, pracuje různými metodami, zajímá se o nové poznatky, volí a využívá různé informační zdroje, dramaticky ztvárňuje různé životní situace, umí pracovat v týmu lidí a přijímá zodpovědnost za svěřenou část úkolu, vytváří modelové situace, umí shromáždit různé prameny a materiály k zpracování projektů, bere si vychovatele za svůj vzor, dokončí započatou práci a umí ji zhodnotit, pracuje s materiály, v nichž si může ověřit správnost svého řešení, využívá svého pobytu v přírodě k samostatnému pozorování.

Kompetence k řešení problémů

Dítě se učí problém pochopit, analyzuje problém, navrhuje řešení, umí mluvit, komunikuje s týmem, dovede požádat o pomoc, dovede pomoci kamarádovi, utváří si vlastní názor, nebojí se říci svůj názor, svou myšlenku, umí se rozhodnout, dovede se podřídit, je schopen se poučit z chyb.

Komunikativní kompetence

Dítě ovládá řeč i mimoslovní komunikaci, nebojí se vyjádřit své myšlenky, zapojuje se do diskuse, umí řešit konflikty, vyjadřuje své pocity řečí, gestem i jiným způsobem (zpěv, pohyb, hudba...), umí se vyjádřit písemně, komunikuje kultivovaně.

Kompetence sociální a interpersonální

Dítě se učí plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, k úkolům a povinnostem přistupuje zodpovědně, samostatně se rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně nese zodpovědnost, projevuje citlivost a ohleduplnost, rozpozná vhodné a nevhodné chování, podílí se na vytváření příjemné atmosféry v kolektivu, ve skupině spolupracuje, dokáže přijmout kompromis, respektuje dohodnutá pravidla, je solidární, ovládá a řídí své jednání a chování tak, aby dosáhl sebeuspokojení sebeúcty.

Kompetence občanské

Dítě si uvědomuje svá práva i práva druhých, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu, dbá na osobní zdraví své i druhých, chová se odpovědně, váží si tradice a kulturního dědictví, které chrání, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům a podílí se na rozvoji kvalitního životního prostředí.

Kompetence k trávení volného času

Dítě se orientuje v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti, rozvíjí své zájmy v organizovaných i individuálních činnostech, umí odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času

IX. Organizace činnosti

Do školní družiny přicházejí děti po skončení vyučování pod vedením vychovatelek.

Družina realizuje výchovně vzdělávací činnost ve výchově mimo vyučování zejména formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností.

- **Odpočinkové činnosti** - mají odstranit únavu, zařazují se nejčastěji po obědě, popř. ráno pro děti, které brzy vstávají a dále dle potřeby kdykoliv během dne. Jde o klidové hry a klidné zájmové činnosti, poslechové činnosti apod.
- **Rekreační činnosti** - slouží k regeneraci sil, převažuje v nich odpočinek aktivní s náročnějšími pohybovými prvky. Hry a spontánní činnosti mohou být rušnější.
- **Zájmové činnosti** - rozvíjejí osobnost dítěte, umožňují dítěti seberealizaci i kompenzaci možných školních neúspěchů i další rozvoj pohybových dovedností a poznání. Jde o řízenou kolektivní nebo individuální činnost, organizovanou nebo spontánní aktivitu.

X. Přehled výchovně vzdělávací činnosti ve školní družině

Cílem je upevňování základních dovedností a návyků (hygienických, společenského chování, sebeobslužných činností), rozvoj kolektivního chování a dovedností v oblasti pracovní, výtvarné, hudební a tělesné.

Tělesná výchova – cílem je rozvoj tělesné zdatnosti, otužování a sportovního chování.

(vycházky = seznámení s okolím školy (lesopark) , školním hřiště a tělocvična, travnaté prostranství uvnitř areálu školy, hala ŠD – cvičení na koberci, hry s míčem)

Hudební výchova - cílem je pěstovat zájem dětí o hudbu, rozvíjet jejich smysl pro rytmus, učit je správnému dýchání, správné výslovnosti a seznámit je s novými písničkami.

(sluchová cvičení (hlasy a zvuky), napodobování hlasů zvířat, dechová cvičení)

Výtvarná výchova – cílem je pěstování estetického citění dětí, seznámení s novými výtvarnými technikami a materiály, pěstování fantazie a rozvíjení dalších schopností.

(zapouštění barev, překládání barevného papíru, vytrhávání z barevného papíru, lepení, obtiskování listů, stříhání proužků papíru, řetězy z barevných papírů (lepení), modelování, koláž)

Do programu je pravidelně zařazována výchova literární a dopravní.

Literární výchova - cílem je rozvoj řeči (hlasitost, výslovnost), seznámení s tvorbou pro děti, četby na pokračování, práce s dětským časopisem, poslech MC a CD (společné hodnocení díla), ilustrace k četbě, návštěva regionální knihovny, nácvik jednoduchých básní a říkadel (J. Žáček, J. Lada, F. Nechvátal), hádanky, rozpočítadla.

Dopravní výchova – cílem je prohloubení znalostí (předcházet dopravním nehodám), seznámení s nebezpečnými situacemi a samostatným bezpečným pohybem na vozovkách a při přepravě hromadnými dopravními prostředky, seznámení se základními pravidly bezpečnosti (správné přecházení vozovky, vhodné oblečení), silnice a křižovatky v okolí školy, základní dopravní značky, cestování dopravními prostředky.

Dopravní pexeso, práce s knihou "Kluci, pozor, červená!)", hry s dopravními kartami, kreslení – dopravní prostředky, světelné signály...

Při všech složkách výchovně vzdělávacího programu přihlížíme k individuálním schopnostem dětí (nepřetěžujeme je, nenutíme k práci či hře za každou cenu – najdeme náhradní řešení), k jejich povaze, fyzickým schopnostem a zálibám. Do plánu zařazujeme oblíbené hry dětí, volíme aktuální témata (různé svátky, výročí, lidové tradice), dbáme na pravidelné střídání všech složek. Také děti se mohou na skladbě programu podílet (vyberou si knihu, ze které se bude číst, přinesou si kazetu

s oblíbeným filmem či vyprávěním, rozhodnou společně, jakou hru si zahrají, na jaké téma budou malovat apod.).

Při sestavování plánu musíme počítat se změnou programu (onemocnění pedagoga, návštěva divadelního představení, změna povětrnostních podmínek atd).

Ve školní družině by se děti měly odreagovat (společenské hry, hračky, stavebnice, sportovní aktivity v hale ŠD – stolní tenis, fotbal...), odpočinout si (poslech četby, audiokazety, kreslení, prohlížení časopisů...), ale mohou se také zapojit do práce v různých zájmových kroužcích dle svých zálib: sborového zpěvu, mozaika, step by step, hrátky s angličtinou atd. Děti ve školní družině se také rády účastní výtvarných soutěží a podílí se na výzdobě prostor školy, družiny, jídelny.

XI. Tematické okruhy činnosti školní družiny

Místo, kde žijeme:

- kroky ve škole (komunikace, prohlídka školy)
- okolí školy (vycházky)
- domov a já (rozhovory)
- město, kde žijeme (vycházky)
- okolí našeho města (vycházky, exkurze, besedy, výtvarné zpracování)
- dopravní výchova

Lidé kolem nás:

- rodina, kamarádi (komunikace, výtvarné zpracování)
- základy společenského chování (komunikace, stolování)
- společenské události – narozeniny, svátky
- národnostní menšiny (komunikace)

Lidé a čas:

- denní režim
- události v čase (komunikace)
- průběh života (besedy, komunikace, vyprávění, výtvarné zpracování)
- svátky a významné dny roku (výtvarné zpracování, literární zpracování)

Rozmanitost přírody:

- les, zahrada, park, voda (vycházky, pozorování, výtvarné zpracování)
- roční období (změny v přírodě -vycházky, pozorování, výtvarné a literární zpracování)
- péče o pokojové rostliny
- Den Země (ekologické aktivity)
- můj zvířecí kamarád

Člověk a zdraví:

- bezpečně a bez úrazu
- prevence chorob
- základy první pomoci
- sportem ku zdraví (sportovní aktivity)
- zdravá výživa

Obsah:

I.	Identifikační údaje	2
II.	Obecná charakteristika	3
III.	Podmínky pro činnost	3
IV.	Organizace vzdělávání	4
V.	Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných	4
VI.	Charakteristika vzdělávacího programu školní družiny	4
VII.	Strategické výchovné a vzdělávací postupy	5
VIII.	Kompetence	6
IX.	Organizace činnosti	7
X.	Přehled výchovně vzdělávací činnosti ve školní družině	7
XI.	Tematické okruhy činnosti školní družiny	9